

INDICATIF EN SUBJONCTIF

A In een *hoofdzin* gebruikt men de **Subjonctif** vooral om een **wens** uit te drukken:

Puisse-t-il réussir !	Moge hij slagen !
Béni soit le ciel !	Gezegend zij de hemel !
Ecrive qui voudra,	Schrijf de wil,
(moi je n'écrirai pas)	(ik zal niet schrijven)

B1 In een *bijzin* die met het voegwoord “**que**” begint, gebruikt men de **Indicatif**, als in de *bevestigende hoofdzin* een werkwoord staat dat uitdrukt:

een zekerheid
een **hoop** (!)
een waarschijnlijkheid
een gedachte
een bewering.

Je suis sûr<e>	Ik ben er zeker van	
Il est clair/ Il est évident	Het is duidelijk/ overduidelijk	
J'espère (!)	Ik hoop	
Il est probable	Het is waarschijnlijk	
Il paraît	Het schijnt/ Het lijkt	
J'avoue	Ik geef toe (Ik beken)	qu'il le fera
Je reconnais	Ik erken	
Je crois/ Je pense	Ik geloof/ Ik denk	
Je suppose	Ik veronderstel	
Je prétends/ J'affirme	Ik beweert/ Ik beweert (verzekert)	

(N.B. Na “il semble” = het schijnt > **Subjonctif**; na “il me semble” = het schijnt mij toe > **Indicatif**)

B2 Als de *hoofdzin* **ontkennend** of **vragend** is, of **beide** (“**eerste voorwaarde**”), gebruikt men na deze werkwoorden altijd de **Subjonctif** in die gevallen waarin ook nog aan een **tweede voorwaarde** wordt voldaan, namelijk deze waarbij de **spreker zijn twijfel uitdrukt**..

Je ne crois pas	
Croyez-vous	qu'il le fasse (?)
Ne croyez-vous pas	

Vind je in dit soort zinnen toch “... qu'il le fera (qu'il le fait) ?”, dan heb je te maken met een *stijlmiddel* en dan wil degene die zoiets zegt of schrijft laten uitkomen dat de **spreker** eigenlijk niet twijfelt !

C In een *bijzin* die met het voegwoord “**que**” begint, gebruikt men altijd de **Subjonctif** na een werkwoord dat uitdrukt:

- **twijfel/ onzekerheid**

Je doute	Ik twijfel <u>er</u> aan of	
Il n'est pas sûr	Het is niet zeker dat	qu'il le fasse
Il n'est pas certain	Het is niet zeker dat	

- **mogelijkheid/ onmogelijkheid**

Il est possible	Het is mogelijk dat	
Il se peut	Het kan zijn dat	qu'il le fasse
Il n'est pas possible	Het is niet mogelijk dat	

- **noodzakelijkheid**

Il faut/ Il ne faut pas	Het is <niet> nodig	
Il est nécessaire	Het is noodzakelijk	
Il n'est pas nécessaire	Het is niet noodzakelijk	qu'il le fasse
Il est temps	Het <u>wordt</u> tijd	
Il est important	Het is belangrijk	
Il importe	Het is van belang	

- **algemene uitdrukkingen met "il est" waarbij de realisering niet vast staat**

il arrive que	Het komt voor	
il est normal que	Het is normaal dat	qu'on le fasse
il est utile que	Het is nuttig dat	

- **wil/ wens**

Je veux/ Je ne veux pas	Ik wil <niet>	
Je voudrais	Ik zou willen	
Désirez-vous	Wenst U/ Wensen jullie	
Elle souhaite	Zij wenst	
J'aime	Ik houd <u>ervan</u>	
J'aime mieux	Ik heb liever	qu'il le fasse
Préférez-vous	Hebben jullie liever	
Je défends/ J' interdis	Ik verbied	
J'exige/ Je réclame	Ik eis	
Je permets	Ik sta toe	

- **gevoel (vreugde, spijt, vrees, verwondering etc.)**

nous sommes contents	wij zijn er tevreden over	
elle est heureuse	zij is blij	
je <ne> regrette <pas>	ik betreur <u>het</u>	
c'est dommage	het is jammer dat	
je <ne> crains <pas>	ik vrees <niet>	qu'il le fasse
il a peur/ il n'a pas peur	hij is <niet> bang	
je suis étonné<e>	ik ben er verwonderd over	
je <ne> m'étonne <pas>	ik verwonder mij <u>er</u> niet <u>over</u>	
je ne comprends pas	ik begrijp niet	
je ne m'explique pas	ik kan maar niet begrijpen	

D In *bijwoordelijke bijzinnen* gebruikt men steeds de **Subjonctif na** de volgende *voegwoorden* of *voegwoordelijke uitdrukkingen*:

avant que	voordat
en attendant que	in afwachting dat
jusqu'à ce que	tot<dat> (maar: attendre que +S)
afin que	opdat
pour que	opdat
de peur que	uit angst dat
de crainte que	uit vrees dat
pourvu que	mits; als ... maar
à moins que	tenzij
supposé que	gesteld dat
bien que	hoewel
quoique	ofschoon
ce n'est pas que	niet dat
non que	niet dat
sans que	zonder dat
encore que	hoewel

(etc. etc. Raadpleeg de lijst van "**TERRIBLEMENT UTILE**)

E De **Subjonctif** eveneens gebruikt in uitdrukkingen met een absolute waarde (waarbij in het Nederlands het woordje “ook” voorkomt; in het Frans geeft niet “**ook**” maar de Subjonctif aan dat er aan alle mogelijkheden gedacht wordt)

où que vous soyez	waar U ook bent
qui que vous accusiez	wie U ook beschuldigt
quoi que vous disiez	wat U ook zegt
quel que soit votre mérite	welke Uw verdienste ook is
quels que soient vos mérites	welke Uw verdiensten ook zijn
quelque mérite que vous ayez	welke verdienste U ook heeft
quelques mérites que vous ayez	welke verdiensten U ook heeft
quelque riche qu’il soit (quelque=invariable)	hoe rijk hij ook is
pour riche qu’il soit	hoe rijk hij ook is
si riche qu’il soit	hoe rijk hij ook is
tout riche qu’il est (soit)	hoe rijk hij ook is

F Na sommige voegwoorden gebruikt men nu eens de **Subjonctif** (als het doel nog bereikt moet worden), dan weer de **Indicatif** (als het doel al bereikt is):

Travaillez	de <telle> sorte que de <telle> façon que de <telle> manière que	vous réussisiez (Subjonctif)
------------	--	---------------------------------------

Werk zo (zodanig) dat U slaagt

Nous avons travaillé beaucoup	de sorte que de façon que de manière	nous <u>avons</u> réussi (Indicatif)
-------------------------------	--	---

Wij hebben hard gewerkt zodat wij zijn geslaagd

(N.B. Na “si bien que”= zodat **altijd Indicatif**)

G In bijvoeglijke bijzinnen gebruikt men ten slotte de **Subjonctif** :

- bij een **qualité requise** (= vereiste eigenschap)
Nous cherchons un employé qui **sache** parler français
Wij zoeken een medewerker die Frans kan spreken

Excelsior veut engager un entraîneur qui **ait** du succès
Excelsior wil een trainer aanstellen die succes heeft (zal hebben)
- bij een **ontkennend anteceden**t
Il n’y a personne qui **puisse** dire le contraire
Er is niemand die het tegendeel kan beweren
- na een **superlatif** (= overtreffende trap),
dus ook na “**le seul**”, “**l’unique**”, “**le premier**”

C’est le plus beau livre que nous **ayons** jamais lu
Dat is het mooiste boek dat wij ooit gelezen hebben

(N.B. In zinnen als de volgende gebruikt men de **Indicatif**:

Lequel de ces deux livres as-tu lu ? C’est le plus petit que j’ai lu ...
Welk van deze beide boeken heb je gelezen ? Ik heb het kleinste gelezen ...)

